

κοσίας τουλάχιστον χιλιάδας κατοίκων, και τῆς τρίτης ἰσως κατὰ τὴν λαμπρότητα ἐκ τῶν μητροπόλεων ὅλης τῆς Εὐρώπης.

Ἄλλὰ μετὰ ταῦτα ἐκπλητταται οὐχ ἤτιον ὁ προκατειλημμένος ἐκ σφαλερῶν ἀκουσμάτων· διότι ἀφ' οὗ καίσταθαι· ἀντίση εἰς τὸν ὄρμον, τοῦ ὁποῦ το Πλαυσίλυπον καὶ τὸ Οὐεστούειον ὄρος ἀποτελοῦσι τὰ δύο ἄκρα, ἀναζητεῖ πανταχοῦ τοὺς φημιζομένους Λαζαρόνους, ὡς ὀνηρούς καὶ ἀμερίμους ἐπαίτας. Βλέπει μὲν ἐπὶ τῆς κρηπίδος παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τινες ναύτας ἐνδεδυμένους χιτῶνα καὶ ἀναξυρίδα ἐκ λευκῆς θήνης καὶ κυκλοειδῆς καθήμενος διὰ νὰ ἀκούσῃ τινος σιγολόγου (1) ἄλλους δὲ πτωχοὺς, καθὼς ὑπάρχουσι τοιοῦτοι πανταχοῦ, ἐποφθαλιμῶντας εἰς τὰ ἐκτεθειμένα καὶ πωλούμενα ὀστρακοδέρματα, ἢ εἰς τοὺς ἀγνίζοντας λέβητας, ὅπου βράζουσι τὰ μακαρόνια (2). ἄλλ' οὐδαμοῦ φαίνονται οἱ κυρίως λεγόμενοι Λαζαρόνοι, οἱ ποιητικοὶ δηλ. ἐκεῖνοι· θῆτες, τοὺς ὁποῖους ἤπιζέ τις νὰ ἴδῃ κειμένους κατὰ χιλιάδας ἐπὶ τοῦ ἰδάφους. Ἄν καὶ ἡ χώρα αὕτη ἰδεωρεῖτο ὡς τόπος ἀηθρίας καὶ νουθρότητας, πάντες ἔμως ᾗδ' ἐνασχολοῦνται· ὅσοι δὲ ἀπαντῶνται ἀργοί, ἀνήκουσι μᾶλλον εἰς τὴν ταξιν τῶν πλουσιῶν περιφερομένων χάριν δικασκεδάσεως, ἢ εἰς τοὺς ἀληθῶς ἀπόρους καὶ ζητουῦντας τὸν ἐπιούσιον ἄρτον. Ἄλλὰ διατὶ ἄρα γε ὁ χυδὴν ὄχλος ἐνδύεται τόσον ἐλαφρῶς; διότι δὲν ἔχει χρεῖαν παχυτέρων φορεμάτων, ἀλλ' οὔτε ρίκη φέρει πλείοτερα παρ' ὁποιονδήποτε ἄλλον.

Περιηγούμενος ὁ ξένος ἕτερον κατὰ μέρος τὴν πόλιν πληροφορεῖται ἰκτενετέρον περὶ τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων. Αἱ πρώτισται συνοικίαι φωτίζονται τὴν νύκτα ὑπὸ τοῦ φλογιστοῦ ἀέριου. Ἡ βιομηχανικὴ πολυτέλεια διαλάμπει· πανταχοῦ σταθμεύουσιν ἄμαξαί, κατὰ δὲ τὴν ὄραν τοῦ περιπάτου (corso) ἄπασαι σχεδὸν κινοῦνται ἀφ' ἄκρου ἕως ἄκρου τῆς Κιόγιας. Ἄλλ' εἰς τὰς δημοτικὰς συνοικίας ἡ ἀρθονία καταδηλοῦται ἀλλοτρόπως. Ἐπειδὴ πλῆθος τεχνιτῶν ἐργάζονται καὶ ἐν μέσῳ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ σιδηρουργοὶ δηλ. σφυρηλατοῦσι τὸ μέταλλον· Ξυλουργοὶ βυκανίζουσι καὶ ἄλλα δὲ ἐπαγγέλματα τοιαῦτα ἐξασκοῦνται ὁμοίως ὑπαίθρα. Αἱ παγοπωλήτρια ὀβέννουσι τὴν δίψαν τοῦ διαβάτου καὶ

(1) Εἰς τὴν Ἰταλίαν εὐρίσκονται αὐτοφρεῖς ὡς ἀματιάρια οἱ στιχολογοὶ οὗτοι, ἄνθρωποι δηλ. ἔχοντες ἰκανὴν φαντασίαν ποιητικὴν, ὅστε ἐκ τοῦ προχείρου νὰ ἀπαγγέλλωσι στίχους ἐπὶ τοῦ δοθέντος εἰς αὐτοὺς θέματος. Τὸ χάρισμα τοῦτο τῆς φύσεως ἠδὲ κληρονομία καὶ παρὰ τῆς ἐξέως γίνεται εἰς αὐτοὺς ἐπιτήδεμα ποριστικῶν βίου. Γυνή τις στιχολόγος, ἡ Κόριλλα, κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐστρέφη εἰς τὸ Καπιτώλιον, καθὼς ὁ Τάσσοσ καὶ ὁ Πετράρχης, διὰ τὴν ἔξοχον αὐτῆς περὶ τὴν στιχολογίαν δεινότητα, ἀπέθανε δὲ τῷ 1800 ἐν Φλωρεντίᾳ ἀπόπληκτος. Σ. Μ.

(2) Ὑπάρχει γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν Νεάπολιν κατασκευάζεται τὸ ἀριστον εἶδος τῶν μακαρονίων.

τοῦ χειρώνακτος διὰ τῶν καταφυκτικῶν ποτῶν, πολλὰ δὲ τηλαί φέρουσαι σωρούς ὀπωρῶν παντοίων συντελοῦσι καὶ αὐταὶ εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ δι' εὐτελοῦς τιμῆς. Αἱ οἰκίαι πᾶσαι ἔχουσι τὰς θυρίδας ὡς ἐξώτας προκυπούσας θέλγουσι τὴν δρασιν διὰ τῆς κομψότητος, μάλιστα δὲ ὅσαι ἐξ αὐτῶν ἐξέχουσι καὶ διὰ τερπνῶν χρωματισμῶν, καθὼς εἰς τὰ περίεξ τοῦ λιμένος. Αἱ ὁδοὶ ἐστρωμέναι δι' ἠραιστείου λίθου διατηροῦνται καθαρώταται. Πολλαχοῦ καταγίνονται ἀδιακόπως κίτσαι καὶ σκαπανεῖς εἰς ἰσοπέδωσιν τῶν ἀνωμαλιῶν καὶ πλάτνυσιν τῶν στενωπῶν καὶ παρόδων. Παντοῦ διαγεῖται ἡ φαιδρότης τοῦ εὐήμερου καὶ πολίτου, παντοῦ δὲ προσβάλλει τὴν περιέργειαν ἡ ὑλικὴ πρόσδος, ὥστε ἡ ἀποδεδυμένη εἰς τοὺς κατοίκους τῆς μεγαλοπόλεως ταύτης παροιμιώδης ἔραθυμία ἐξελεῖ χεῖται ὡς αὐτόχρημα μῦθος. Ἐν μόνον ἔχνος τῆς ἀρχαίας περὶ τοῦ τόπου τούτου ὑπολήψεως ἐπικρατεῖ εἰσέτι, δηλ. ἡ κλοπή, ἀ καὶ κερὰς· τὰ ἄλλα, προσδοκᾶται καὶ αὐτὴ βελθὸν νὰ ἐκλειψῇ· ἕως οὗ ὅμως ἐξαλειφθῆ ἀνταγωνίζεται καὶ ἀντιπαλαίει ὅσον δύναται. Ἡ Κυβέρνησις ἐπεχείρησε πολλοὺς τρόπους ἀπὸ τινος πρὸς καταστροφήν τοῦ συστήματος τούτου τῶν κλεπτῶν. Διότι καὶ ἀρχῶν τῆς ἡγεμονίας ἐψηφίσθη ἐξεπίτηδες, καὶ ἐπαρχοὺς εἰδικῶς διὰ μόνην τὴν Νεάπολιν, καὶ πολυάριθμοι ὑπάλληλοι διαφόρων τάξεων ἐνασχολοῦνται ἀνευδότης εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν κατοίκων. Ἐκτός τούτων καὶ ποιοὶ βρυτάται ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς πλημμελοῦντας· ἐξ αὐτῶν δὲ φοβίξει ἰσως πλείοτερον ἡ μαστιγώσις ἐπιλουμένη αὐθωρεῖ ἐπὶ τοῦ τόπου, ὅπου ἐπ' αὐτοφῶρῃ συνελήφθη ὁ κλέπτης. Διὰ πάντα ταῦτα οἱ λωποδύται καὶ βαλαντιόμοι καὶ τοιχωρῶχοι τοσούτων ἄλλοι συχοὶ καὶ ἀναιδεῖς εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Τολεδου, καθὼς ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν Ἰσπανικῶν μυθιστορημάτων, ἀκούονται σπανιώτερον. Ἐν γένει ὅμως ὁ Νεαπόλιτις ἀγαπᾷ σχεδὸν ἐκ φύσεως νὰ ἀρπάξῃ καὶ σφετερίζηται τὰ ἀλλότρια, ὥστε τὸ κληρονομικὸν πάθος τοῦτο διαμένει εἰσέτι ἀνίατον διὰ τὴν χρονιότητα, ἥτις ἐξήπλωσε βαθεῖας ρίζας. Ὅθεν ἀφ' οὗ κατεδιώχθησαν πανταχοῦ οἱ κλέπται, ἐπέπεσον εἰς τὰ ρινόμακτρα, καὶ κατ' αὐτῶν μάλιστα σήμερον ἐνεδρεύουσιν· ἡ δὲ Κυβέρνησις ὑπ' ἀνοχῆς, ὡς φαίνεται, κινουμένη ἐγκατέλιπε αὐτὰ ὡς λάφυρον τῆς ἀρκακτικῆς τῶν ἀνθρώπων πλεονεξίας, ἢ ὡς ἀνικαίμενον πρόχειρον πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐγγωρῆσι ἐπιτηδεύματος. Τούλάχιστον αἱ νυκτερινὰ προσβολαὶ ἔπαυσαν ἤδη παντελῶς. Διὰ τοῦτο ἐλπίζεται, ὅτι ἂν ἡ ἐλάττωσις αὕτη τοῦ καχοῦ ἐξακολουθήσῃ, ὁ ἀλλοδαπὸς θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκίαν του φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸ ρινόμακτρον, ἀφ' οὗ περιήλθεν ἀνέτως τὴν πόλιν· αὐτόχρημα σπανίως τὸ γε νῦν ἔχον παρατηρούμενον. Ὅταν τοῦτο κατορθωθῇ, ἰσως ὁ ἐθνικὸς τύπος ἀποβῆλ τινὰ σημεῖα τῆς ἀρχαίας αὐτοῦ φυσιογνωμίας· ἀλλ' ἡ Νεάπολις θέλει ὑπερέχει πάντοτε πασῶν τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Εὐρώπης διὰ τὸ ὑπεριστον τῶν διαφόρων ὠνίων καὶ μάλιστα τῶν πρὸς ζωάρκειαν, τὸν γαλθῆριον καὶ εὐδῖον οὐρανόν, τὰς ἀστροφεγγεῖς νύκτας καὶ τὰς φυσικὰς ἀπολαύσεις. Ὅσοι δὲ ἀγαπᾶσι δραματικώτερον βίον, ἂς ὑπάγωσιν ἂν τολμῶσιν, εἰς τὰ ἄγρια καὶ ἀπόκρημα τῆς Καλαβρίας